

KAKO ORGANIZIRATI OBVLADOVANJE IN PREPREČEVANJE OKUŽB V BOLNIŠNICAH

Doc. dr. Mateja Logar, dr. med.

Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja

**Služba za preprečevanje in obvladovanje
bolnišničnih okužb**

OKUŽBE POVEZANE Z ZDRAVSTVOM

- Bolnišnične okužbe
- Dnevne bolnišnice
- Ambulantni diagnostični in terapevtski posegi
- Program kronične hemodialize

- Domovi za kronično nego
- Domovi za ostarele (nepokretni)
- Rehabilitacijski centri

POVZROČITELJI

- Bakterije
- Virusi
- Glive

- Redko paraziti

VRSTE OKUŽB IN NAJPOGOSTEJŠI POVZROČITELJI

- Okužbe sečil
 - *E. coli*, *Klebsiella* spp, *Pseudomonas aeruginosa* in *Acinetobacter baumannii*
- Okužbe kirurške rane
 - *Staphylococcus aureus*, KNS, po Gramu - bacili
- Okužbe krvi
 - *S. aureus*, KNS, *E. coli*, *Klebsiella*, *Enterobacter* in *Candida albicans*.
- Pljučnica
 - Bakterijska: *S. aureus*, po Gramu – bacili (*P. aeruginosa*, *Klebsiella pneumoniae*, *Enterobacter* spp. in *Haemophilus influenzae*.
 - Virusne: virus gripe, RSV, CMV
- Črevesne okužbe
 - Norovirusi, rotavirusi

SKUPNI

- Zmanjša
- Diagnost
- Invazivn

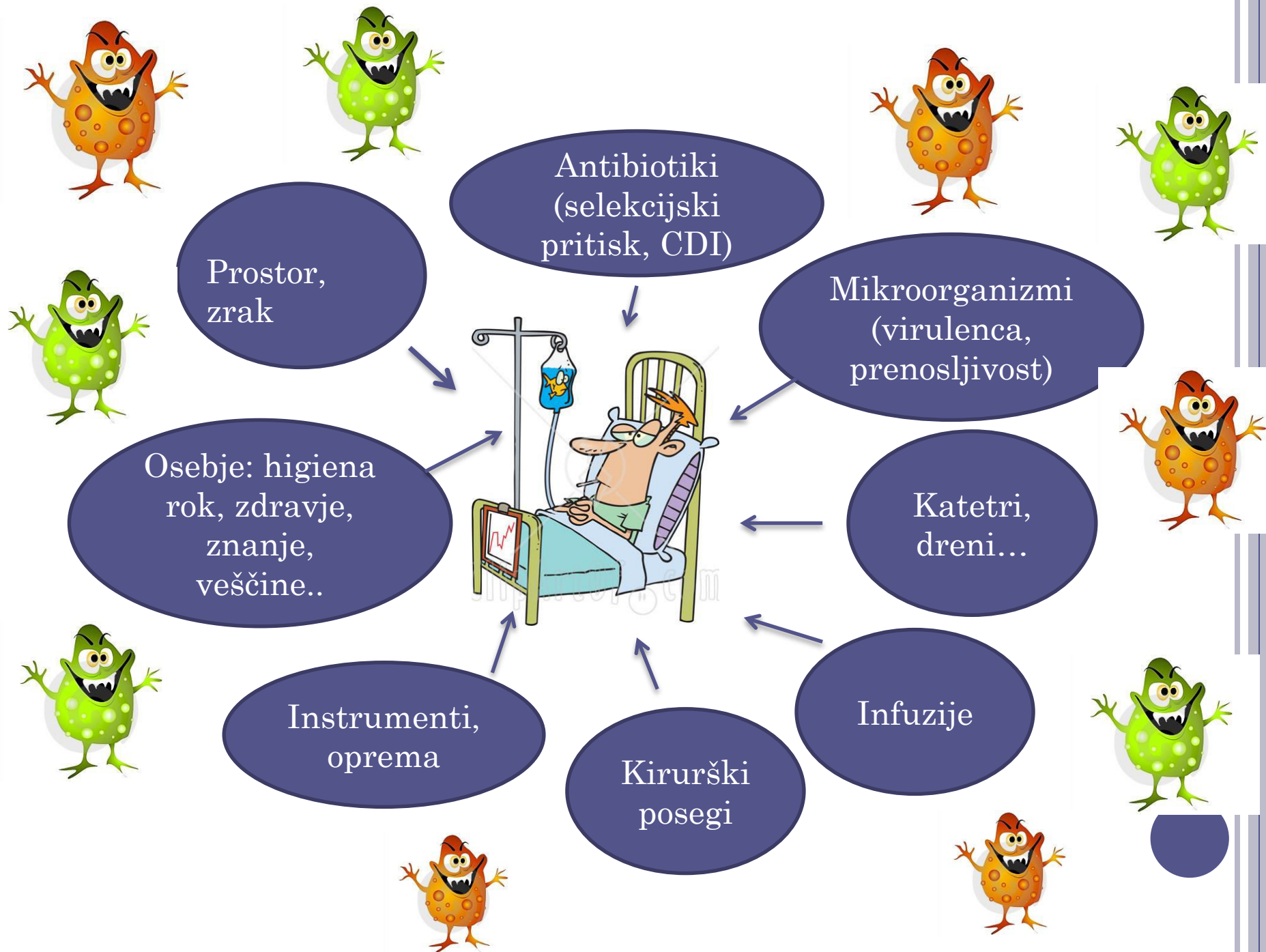

- Prevelik
- Izpostav
- Premajh
- Slaba m
- upošteva

preprečevanje bolnišničnih okužb

- Preutrujenost zdravstvenega osebja

KAJ POTREBUJEMO?

- Predpisi
- Infrastruktura
- Lokalna strategija (smernice...)
- Spremljanje izidov

SLOVENIJA

- Pravilnik o pogojih za pripravo in izvajanje programa preprečevanja in obvladovanja bolnišničnih okužb. UL 1999; 74: 9868-70.
- Pravilnik o strokovnem nadzoru izvajanja preprečevanja in obvladovanja bolnišničnih okužb. UL 2006; 92: 9782-3.
- Pravilnik o dopolnitvah Pravilnika o pogojih za pripravo in izvajanje programa preprečevanja in obvladovanja bolnišničnih okužb. UL 2011; 10: 1024-5.

SLOVENIJA - NADALJEVANJE

- Kadrovski normativi za izvajanje dejavnosti preprečevanja in obvladovanja bolnišničnih okužb
- Nadzori bolnišnic
- Obveznost spremljanja porabe protimikrobnih zdravil
- Odgovornost za ustrezno predpisovanje protimikrobnih zdravil
- Nadzor nad predpisovanjem

Kazalniki kakovosti v zdravstvu

Letno poročilo 2011

Uredniki

Mircha Poldrugovac, Biserka Simčič, Brane Leskošek, Marjan Pajntar

- KK 64 - Nacionalno spremljanje bolnišnične porabe protimikrobnih zdravil
- KK 71 – MRSA
- Nov kazalnik: higiena rok

DRUGE AKTIVNOSTI V SLOVENIJI NA RAVNI DRŽAVE

- NAKOBO
- ICM (komisija za antibiotike pri MZ)
- Številna izobraževanja
- Obiski bolnišnic
 - Nadzor nad preprečevanjem bolnišničnih okužb
 - Nadzor nad predpisovanjem protimikrobnih zdravil (nadzor + svetovanje)
- Regijski sestanki za izboljševanje predpisovanja antibiotikov na primarni ravni
- Smernice za zdravljenje zunajbolnišnične pljučnice, za antibiotično kirurško profilakso..., preprečevanje MRSA...
- ...

STRUKTURE IN AKTIVNOSTI NA RAVNI BOLNIŠNIC

- Komisije za preprečevanje in obvladovanje bolnišničnih okužb (KOBO)
- Zdravniki/sestre (ZOBO, SOBO)
- Komisije za antibiotike: v večini bolnišnic opravlja naloge komisija za zdravila
- Kazalniki glede na pravilnike in Splošni dogovor
- Smernice, implementacija smernic?

THE LANCET Infectious Diseases

[Online First](#) [Current Issue](#) [All Issues](#) [Multimedia](#) [Information for Authors](#)

All Content

Search

[Advanced Search](#)

[< Previous Article](#)

Volume 15, No. 2, p212–224, February 2015

[Next Article >](#)

 Review

Hospital organisation, management, and structure for prevention of health-care-associated infection: a systematic review and expert consensus

Walter Zingg, MD, Prof Alison Holmes, MD, Prof Markus Dettenkofer, MD, Tim Goetting, MD, Federica Secci, PhD, Lauren Clack, Benedetta Allegranzi, MD, Anna-Pelagia Magiorakos, MD, Prof Didier Pittet, MD , for the systematic review and evidence-based guidance on organization of hospital infection control programmes (SIGHT) study group[†]

UKREPI ZA UČINKOVITO ORGANIZACIJO BOLNIŠNIČNE HIGIENE

1. Organizacija bolnišnične higiene na bolnišnični ravni
2. Zasedenost bolniških postelj in obremenjenost zaposlenih
3. Materiali, oprema in ergonomskost
4. Navodila, smernice, izobraževanje in delavnice
5. Izobraževanje, usmerjeno na skupino, oz. izobraževanje, usmerjeno na nalogo

UKREPI ZA UČINKOVITO ORGANIZACIJO BOLNIŠNIČNE HIGIENE

6. Standardizacija nadzorov
7. Prospektivno spremljanje, povratne informacije in mreža
8. Razvoj multimodalnih strategij in orodij
9. Prepoznavna in vključevanje »šampionov«
10. Ustvarjanje pozitivne organizacijske kulture

PRIPOROČILA NA RAVNI BOLNIŠNIC

- Izobraževanje vseh zaposlenih
- Uvedba svežnjev ukrepov za preprečevanje bolnišničnih okužb
 - Sočasno izvajanje 3 do 5 dokazano učinkovitih ukrepov
 - Uspešno uporabljeni pri zmanjševanju okužb osrednjih katetrov in pljučnice na umetnem predihavanju
 - Pomembno zelo dosledno izvajanje
- Informacija za bolnike
- Raziskave

NALOGE – TIM ZA PREPREČAVNJE BO

- Spremljanje bolnišničnih okužb;
- Epidemiološko spremljanje
 - MRSA, ESBL, VRE, CRE, MDR, klostridijske driske
- Izobraževanje zaposlenih;
- Priprava in prenova smernic in priporočil;
- Implementacija ukrepov BH,
- Preiskovanje in obvladovanje izbruhov
- Svetovanje, pomoč in podpora pri izbiri in nabavi diagnostičnih, terapevtskih, negovalnih in drugih pripomočkov in opreme;

NALOGE - TIM ZA PREPREČAVNJE BO

- Posredovanje pomembnih informacij s področja BO;
- Nadzor nad upoštevanjem standardov in predpisov;
- Poraba protimikrobnih zdravil;
- Promocija in organizacija cepljenja proti gripi pri ZD;
- Svetovanje in načrtovanje gradbenih del
- Nadzor nad vodo, ločevanje odpadkov, čiščenje prostorov,...

ZOBO

- Zdravnik za obvladovanje BO na oddelku/klinik;
- Ocena tveganja in načrtovanje na nivoju oddelka;
- Aktivnosti na nivoju oddelka: izobraževanje, nadzori, sodelovanje pri nadzorih;
- Sodelovanje pri raziskavah
- Obvladovanje izbruhov

SOBO

- Sestra za obvladovanje BO
- Standardizirani postopki nege;
- Sodeluje pri dnevni aktivnosti BH na nivoju oddelka
 - Dnevne aktivnosti za preprečevanje BO,
 - Zaznava in prepoznavanje BO;
 - Izobraževane;
 - Nadzor nad sistematskimi pregledi za ZD,
 - Cepljenje;
 - Zbiranje podatkov o incidentih, izpostavitvi TBC,...;
 - Aktivnosti povezane s preprečevanje legioneloze, odpadki, perilom,...

VEDENJSKA ZNANOST IN BOLNIŠNIČNA HIGIENA

- Načelo »kopiraj in prilepi« v bolnišnični higieni ne deluje dobro in se pogosto izkaže za neučinkovitega zunaj okolja, v katerem je nastal
- Prilagajanje izobraževanja in implementacije smernic in ukrepov na način, ki je v določenem okolju bolje sprejet

MISELNI MODELI

Journal of Hospital Infection

Volume 89, Issue 4, April 2015, Pages 335–339

Proceedings from the 9th Healthcare Infection Society International
Conference

9th Healthcare Infection Society International Conference

Mental models: a basic concept for human factors design in infection prevention

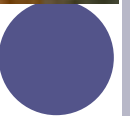
H. Sax , L. Clack

MISELNI MODELI

- Določeni procesi, ki določajo naše vedenje, so podzavestni
 - razumevanje sveta se opira na podzavestno delujoče miselne modele
 - nastanejo na podlagi izkušenj in opazovanj
 - določajo posameznikovo individualno razumevanje sveta okoli njega
 - vplivajo na razlago novih opažanj in nastanek domnev.

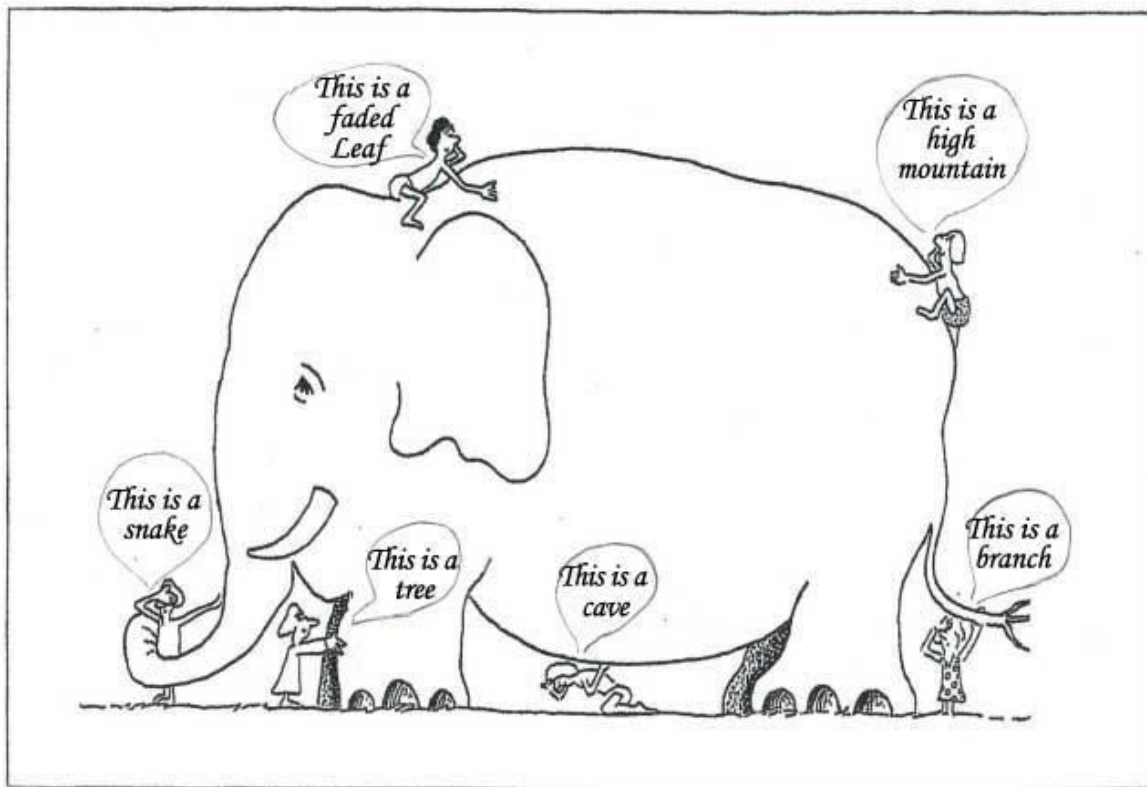

MISELNI MODELI

- bližnjice, ki na podlagi predhodnih izkušenj omogočajo hitrejše odločitve, čeprav te niso vedno najustreznejše ali pravilne

6 blind men describe an elephant (old indian fable)

B

VEDENJSKA ZNANOST IN BOLNIŠNIČNA HIGIENA

- Spremembe miselnih modelov in organizacijske kulture
 - varnejša kultura
 - večja varnost
 - večja kvaliteta oskrbe pacientov
 - boljše počutje na delovnem mestu

ZAKLJUČEK

- Podpora vodstva
- Izobraževanje
- Prepoznati problem
 - Redno spremljanje
- Analiza rezultatov
 - Sporočanje rezultatov
- Ukrepi

